

Huvudman

Sjöbo kommun
familjeforvaltningen@sjobo.se

Beslut

Datum 2025-02-05

Dnr SI 2023:586

Sida 1 (15)

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Färsingaskolan i Sjöbo kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 30 november 2023

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Sjöbo kommun att senast **måndag den 5 maj 2025** ha vidtagit nedan angiven åtgärd avseende brist rörande extra anpassningar. Den vidtagna åtgärden ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Sjöbo kommun inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Sjöbo kommun ska vidta följande åtgärd

1. Se till att de elever som av lärare har identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen (3 kap. 5 § skollagen).

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser särskilt stöd, garanterad undervisningstid, undervisning under ledning av lärare, utredning av frånvaro samt plan mot kränkande behandling.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2023:586) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har genomfört en tillsyn av Färsingaskolan i Sjöbo kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande områdena

garanterad undervisningstid, undervisning under ledning av lärare, undervisning av legitimerade och behöriga lärare, extra anpassningar och särskilt stöd, skolans arbete med att skapa trygghet och studiero samt utredning av frånvaro.

Skolinspektionen har den 30 november 2023 beslutat att förelägga Sjöbo kommun senast den 28 juni 2024 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande garanterad undervisningstid, undervisning under ledning av lärare, extra anpassningar och särskilt stöd samt utredning av frånvaro. Vidare har Skolinspektionen tilldelat Sjöbo kommun en anmärkning rörande skolans plan mot kränkande behandling.

Sjöbo kommun har den 24 juni 2024 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har, vid uppföljningsbesök i verksamheten den 8-9 oktober 2024, genomfört intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn. Kompletterande intervju med rektorn har hållits den 15 november 2024 och kompletterande intervju med lärare har hållits den 25 november 2024. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Sjöbo kommun har följt föreläggandet och vidtagit åtgärder med anledning av anmärkningen samt om påtalade brister har avhjälpats.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Extra anpassningar

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att det fanns brister i skolans arbete med extra anpassningar. Utredningen visade att det fanns elever med identifierade behov av extra anpassningar som inte fick de anpassningar de var i behov av samt att vikarier saknade kännedom om elevers extra anpassningar. Huvudmannen förelades att se till att de elever som identifierats vara i behov av extra anpassningar ges sådant stöd inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår i huvudsak följande. Rektorn har skapat nya och strukturerade mötesforum för att stötta lärare i arbetet med extra anpassningar. Skolans elevhälsoteam har arbetat fram en elevhälsoplan i vilken preciseras vad extra anpassningar innebär och att det är undervisande lärare som ansvarar för att utforma och genomföra dessa. Utbildningsinsatser har genomförts och riktat stöd har satts in till lärare vid behov. Undervisande lärare kommer åt dokumentation av extra anpassningar i skolans lärplattform. Lärare kommer dock inte åt information om extra anpassningar för elever de inte undervisar. För vikarier i den fasta vikariepoolen har skolan byggt upp rutiner så att extra anpassningar är mer välkommunicerade och kan följas i större utsträckning än tidigare. Det förekommer att tillfälliga vikarier som rycker in med kort varsel inte är uppdaterade kring alla anpassningar. Resultatet av genomförda enkäter visar på låg nöjdhet vad gäller extra anpassningar och det finns därför behov av att fortsätta förbättra och intensifiera stödet till eleverna.

Lärare och personal i elevhälsan bekräftar i intervjuer att ovanstående åtgärder har vidtagits och att dessa har gett effekt på så sätt att det numera finns en bra struktur och rutiner kring arbetet med extra anpassningar. Lärare i alla årskurser uppger dock att de fortfarande inte kan ge elever med identifierade behov av extra anpassningar de anpassningar de är i behov av. Som exempel på anpassningar som inte kan ges nämns starthjälp, extra genomgång och individuellt stöd. Lärare uppger vidare att den främsta anledningen till att extra anpassningar inte alltid kan ges är att klasserna är stora och att det är många elever i varje klass som är i behov av extra anpassningar. Lärare i årskurs 8 och personal i elevhälsan uppger även att det saknas fysiska hjälpmedel, såsom skärmar och hörlurar, som behövs för att kunna ge elever de extra anpassningar de behöver. Lärare i

alla årskurser uppger vidare att de fortsatt saknar tillgång till information om elevers extra anpassningar när de vikarierar i andra klasser. Detta då de bara har tillgång till denna information i lärplattformen för de klasser som de vanligtvis undervisar. Enligt lärare kan detta leda till att de inte kan möta elevers behov av extra anpassningar vid dessa tillfällen. Rektorn uppger att det finns en vikariepool med anställda vikarier som arbetar heltid och träffar eleverna mycket. Vikarierna är också med i skolans så kallade lärlag och kommunicerar med mentorerna kring eleverna och förväntas därmed känna till elevernas behov. Lärare uppger dock att det är upp till undervisande lärare att informera vikarier om elevers behov av extra anpassningar och att detta inte alltid görs.

Huvudmannen har yttrat sig över tjänsteanteckningen från intervjuerna och bland annat uppgett att rektorn efter Skolinspektionens besök genomfört en uppföljning med lärarna av arbetet med extra anpassningar. I denna uppföljning har det, enligt huvudmannen, framkommit att lärarna för närvarande inte upplever att det finns några extra anpassningar som de inte hinner genomföra och som därmed skulle innebära att någon elev riskerar att inte uppnå målen. Huvudmannen har vidare uppgett att lärare kommer att noggrant säkerställa att de använder extra anpassningar som är effektiva. Lärarna kommer löpande, efter utvärdering, att ta bort anpassningar som inte bidrar till elevens stöd och utveckling. Skolinspektionen har med anledning av denna information genomfört kompletterande intervjuer med rektorn och lärare.

På fråga från Skolinspektionen om vad rektorn tror är anledningen till att hen i de uppföljande samtalen fått andra svar än vad Skolinspektionen fick vid intervjuerna som genomfördes vid uppföljningsbesöket uppger rektorn att det i uppföljningen framkom att lärare inte kunde ge elever alla extra anpassningar som fanns angivna men att lärarna inte heller tyckte alla dessa extra anpassningar var nödvändiga för eleverna. Rektorn uppger vidare att hen har tydliggjort rutinen för lärarna avseende när en anmälan om behov av särskilt stöd ska göras.

Lärare bekräftar i kompletterande intervjuer att rektorn har haft samtal med dem kring arbetet med extra anpassningar. Flera lärare uttrycker dock att de inte uppfattat det som en uppföljning av arbetet utan att det snarare handlat om en informationsinsats och ett förtydligande av arbetsgången kring extra anpassningar och särskilt stöd. Lärare uppger vidare att skolledningen i samband med detta har gett lärarna i uppdrag att gå igenom de extra anpassningar som ges och kontrollera om det är någon anpassning som inte hinns med och i så fall anmäla det till elevhälsan. Arbetet med detta har, enligt lärare, precis påbörjats och de har inte hunnit göra någon anmälan till elevhälsan ännu. Lärare i årskurs 7 uppger att det inte har skett någon förändring sedan Skolinspektionens uppföljningsbesök och vidhåller att de inte kan ge alla elever de extra anpassningar de identifierats vara i

behov av. Lärare i årskurs 8 och 9 uppger att de på sina egna lektioner kan ge elever de extra anpassningar de behöver men lärare i årskurs 8 uppger att de har fått till sig från både sina mentorselever och lärare i matematik att elever inte får de extra anpassningar de är i behov av i ämnet matematik. Lärare i årskurs 8 uppger vidare att de nu har fått tillgång till hörlurar men att det fortfarande saknas skärmar. De uppger vidare att tillgången till fysiska hjälpmedel varierar mellan klassrummen och att det blir "huggsexa" om de hjälpmedel som finns. En lärare uppger att det saknas hörselskydd trots att det finns elever som har behov av det.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att bristen avseende arbetet med extra anpassningar kvarstår. Det framgår visserligen att det har vidtagits ett antal åtgärder för att avhjälpa bristen. Utredningen visar dock att lärare fortfarande inte kan ge alla elever med identifierade behov av extra anpassningar de anpassningar de behöver. Anledningen till detta uppges vara dels att det är så många elever som behöver extra anpassningar, dels att det saknas fysiska hjälpmedel. Därutöver visar utredningen att det fortfarande inte är säkerställt att vikarier ges information om elevers extra anpassningar och att detta kan leda till att elever inte alltid får sina behov av extra anpassningar tillgodosedda.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Sjöbo kommuns verksamhet vid Färsingaskolan uppfyller fortfarande inte författningarnas krav vad gäller extra anpassningar. Det finns därför skäl att på nytt förelägga Sjöbo kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

Områden utan konstaterade brister

Särskilt stöd

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att det fanns brister i skolans arbete med att utreda elevers behov av särskilt stöd samt att det fanns brister i skolans åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång. Vad gäller åtgärdsprogrammen saknades uppgift om när åtgärderna skulle följas upp och vem som ansvarade för uppföljningen. Vad gäller beslut om anpassad studiegång saknades uppgift om vilka avvikelser som gjorts från den ordinarie timplanen. Huvudmannen förelades att se till att rektorn, för varje anmälan om behov av särskilt stöd som inkommer till rektorn, startar en utredning. Vidare förelades huvudmannen att se till att det av åtgärdsprogram framgår när åtgärderna ska följas upp och vem som är ansvarig samt att det i beslut om anpassad studiegång framgår vilka avvikelser (avseende ämnen och omfattning) som görs från den ordinarie timplanen.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Utreda behov av särskilt stöd

Huvudmannen uppger i redovisning av vidtagna åtgärder att en utredning har startats för samtliga elever som anmälts vara i behov av en utredning om särskilt stöd. Till redovisningen har bifogats en förteckning i vilken anges initialer på de elever som anmälts vara i behov av utredning om särskilt stöd under perioden den 30 november 2023 till den 13 juni 2024 samt vilket datum en utredning har startats. Av förteckningen framgår att 37 elever har anmälts vara i behov av utredning om särskilt stöd under denna period. Det framgår vidare att en utredning har startats för samtliga dessa elever.

Personal i elevhälsan uppger i intervju att när de tagit emot en anmälan om behov av utredning om särskilt stöd så fattas beslut vid elevhälsomöte om att eleven ska utredas och vem som ska genomföra utredningen. Enligt personal i elevhälsan finns det numera bättre organisatoriska förutsättningar för att genomföra utredningar. Även lärare uppger att det har skett en förbättring och att elever som anmälts för behov av utredning om särskilt stöd också utreds. Rektorn bekräftar att utredningar alltid startas och att det inte finns några anmälningar om behov av utredning om särskilt stöd som inte har lett till en utredning.

Åtgärdsprogram och beslut om anpassad studiegång

Huvudmannen har till redovisningen av vidtagna åtgärder bifogat två åtgärdsprogram varav ett innehåller beslut om anpassad studiegång. I åtgärdsprogrammen anges när åtgärderna ska följas upp och av vem. I beslutet om anpassad studiegång anges vilka avvikelser avseende ämnen och omfattning som görs från den ordinarie timplanen. Såväl personal i elevhälsan som rektorn uppger att dessa uppgifter numera alltid framgår i åtgärdsprogram respektive beslut om anpassad studiegång.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 5 §, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövligt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Av 3 kap. 12 § skollagen framgår att om det särskilda stödet för en elev i bland annat grundskolan inte i rimlig grad kan anpassas efter elevens behov och förutsättningar, får ett beslut om särskilt stöd innebära avvikelser från den timplan samt de ämnen och mål som annars gäller för utbildningen (anpassad studiegång). Den anpassade studiegången ska utformas så att eleven så långt som möjligt får förutsättningar att nå behörighet till gymnasieskolans nationella program. Rektorn ansvarar för att en elev med anpassad studiegång får en utbildning som så långt det är möjligt är likvärdig med övrig utbildning i den aktuella skolformen.

I 29 kap. 10 och 11 §§ skollagen stadgas vilka av förvaltningslagens bestämmelser som är tillämpliga vid myndighetsutövning enligt skollagen

hos offentliga och enskilda huvudmän. Det gäller bland annat krav på dokumentation och motivering av beslut.

Enligt 31 § förvaltningslagen ska det för varje skriftligt beslut finnas en handling som visar dagen för beslut, vad beslutet innehåller, vem eller vilka som har fattat beslutet, vem eller vilka som har varit föredragande och vem eller vilka som har medverkat vid den slutliga handläggningen utan att delta i avgörandet.

Av 32 § förvaltningslagen framgår att ett beslut som kan antas påverka någons situation på ett inte obetydligt sätt ska – förutom i vissa angivna situationer – innehålla en klagörande motivering, om det inte är uppenbart obehövligt. En sådan motivering ska innehålla uppgifter om vilka föreskrifter som har tillämpats och vilka omständigheter som har varit avgörande för myndighetens ställningstagande.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Sjöbo kommun har följt tidigare föreläggande och avhjälpt påtalade brister avseende särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Garanterad undervisningstid

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att elever inte fick sin garanterade undervisningstid i ämnena bild, engelska, hem- och konsumentkunskap, matematik, musik, naturorienterade ämnen, samhällsorienterade ämnen, slöjd och svenska. Huvudmannen förelades att se till att elever får minst den garanterade undervisningstiden i dessa ämnen.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har i sin redovisning av vidtagna åtgärder redogjort för hur mycket undervisningstid respektive årskurs har missat i de olika ämnena samt hur eleverna i de olika årskurserna har kompenserats eller kommer att kompenseras för den missade undervisningen. Av redovisningen framgår i huvudsak följande. De elever som slutade årskurs 9 vårterminen 2024 har kompenserats genom schemalagd undervisning under tre studiedagar, genom att skolan förlängt vissa lektioner i elevernas ordinarie scheman samt genom att extra undervisningspass lagts in i schemat där det tidigare varit rast eller en undervisningsaktivitet som inte omfattas av den garanterade undervisningstiden, såsom mentorstid. Eleverna har genom dessa åtgärder kompenserats för all missad undervisningstid förutom

några enstaka minuter i några ämnen. För elever som nu går i årskurs 8 och 9 adderas missad undervisningstid till elevernas ordinarie schema under läsåret 2024/25. Personalens sjukfrånvaro har minskat och det finns en vikariepool vilket innebär att undervisning har kunnat genomföras enligt plan under vårterminen 2024 och det har endast förekommit inställda lektioner i mycket liten utsträckning. För att en liknande situation inte ska uppstå igen har huvudmannen vidtagit åtgärder genom att utöka timplanen för högstadiet. Utifrån en sammanställning av missad undervisningstid på Färsingaskolan till följd av inställda lektioner under läsåret 2023/2024 konstateras att mängden inställd undervisning uppgått till ca 1,3 procent av den totala garanterade undervisningstiden fastställd i den nationella timplanen. Med detta som utgångspunkt har huvudmannen beslutat att utöka undervisningstiden för högstadiet med 1,5 procent jämfört med den nationella timplanen. Detta för att skapa marginaler och på det viset säkerställa att kommunen tillhandahåller all garanterad undervisningstid även i händelse av att lektionstillfällena ställs in.

Elever i alla årskurser uppger att de får den undervisning de ska ha enligt schemat och att det oftast sätts in vikarie om lärare är frånvarande. Om det inte sätts in vikarie uppger elever att de har egen studietid vilket innebär att de arbetar med uppgifter i skolans digitala system. Enligt eleverna har det under innevarande termin endast förekommit egen studietid vid några enstaka tillfällen. Lärare och rektor uppger att det finns en vikariepool och att det ofta sätts in vikarie men att det fortfarande förekommer viss egen studietid. Enligt både lärare och rektorn utgör egen studietid inte undervisningstid. Både elever och lärare uppger att det har lagts in mer undervisningstid i schemat vilket enligt lärare gör att det nu också finns utrymme för inställda lektioner. Både elever och lärare i årskurs 9 uppger vidare att det har lagts till extra lektioner i ämnena musik och hemkunskap för att kompensera det som de missat i dessa ämnen. Rektorn bekräftar att den schemalagda undervisningstiden har utökats och att elever i och med detta kommer att kompenseras för den undervisning de missat. Genom att undervisningstiden därutöver har utökats i alla ämnen finns det enligt rektorn numera även ett utrymme för inställda lektioner. Rektorn uppger vidare att skolledningen noga följer upp inställda lektioner för att säkerställa att den tiden som missas inte överstiger de marginaler som finns. Detta för att vid behov kunna korrigera den schemalagda tiden under vårterminen. Vad gäller de elever som slutade på skolan vårterminen 2024 uppger rektorn att det vidtogs drastiska åtgärder för att säkerställa att de kompenseras för missad undervisningstid. Genom att ta bort studiedagar och förlänga lektioner kompenseras dessa elever för undervisningstid de missat.

Rättslig reglering

Av 10 kap. 3 § skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Enligt 9 kap. 3 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) i bilaga 1 till skolförordningen.

Av 9 kap. 4 § skolförordningen framgår att huvudmannen efter förslag från rektorn beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Sjöbo kommun har följt tidigare föreläggande och avhjälpt påtalad brist avseende garanterad undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning under ledning av lärare

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att eleverna i den särskilda undervisningsgruppen inte fick undervisning under ledning av lärare. Huvudmannen förelades att se till att eleverna i den särskilda undervisningsgruppen får undervisning under ledning av lärare.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder framgår i huvudsak följande. Drygt 30 elever får undervisning helt eller delvis i den särskilda undervisningsgruppen. Det arbetar fyra lärare och fyra resurspersoner i den särskilda undervisningsgruppen. De lärare som arbetar i den särskilda undervisningsgruppen samråder och samarbetar med ordinarie undervisande lärare för att i så stor utsträckning som möjligt följa den undervisning som ges i ordinarie klasser. För elever som får all sin undervisning i den särskilda undervisningsgruppen ansvarar lärarna i den särskilda undervisningsgruppen för undervisningen. För elever som läser en del ämnen i den särskilda undervisningsgruppen och en del med ordinarie klass ansvarar lärarna i den särskilda undervisningsgruppen för undervisningen i de ämnen elever läser i den särskilda undervisningsgruppen och respektive ordinarie lärare ansvarar för övriga ämnen. För elever som läser delar av ämnen i den särskilda undervisningsgruppen ansvarar ordinarie lärare för planering, för- och efterarbete. Läraren i den särskilda undervisningsgruppen planerar i samråd med ordinarie lärare hur upplägget för eleven ska se ut och vilka delar som genomförs i den särskilda undervisningsgruppen och vilka som genomförs i ordinarie klass.

Både resurspersoner och lärare som arbetar i den särskilda undervisningsgruppen uppger att det är lärare som ansvarar för undervisningen i den särskilda undervisningsgruppen. De uppger vidare att även resurspersoner kan hålla i undervisning men att det alltid är en lärare som är ansvarig för planering och bedömning. En resursperson uppger att det har skett en stor förändring jämfört med hur det var tidigare och både resurspersoner och lärare svarar ja på frågan om de anser att eleverna nu får undervisning under ledning av lärare.

Rektorn uppger att det har rekryterats lärare till den särskilda undervisningsgruppen och att en tjänstefördelning för lärare och resurspersoner har gjorts. Hen uppger vidare att man för respektive elev i gruppen definierat vem som är ansvarig lärare. För de elever som är heltid i gruppen ansvarar lärarna i den särskilda undervisningsgruppen, med undantag för praktiskestetiska ämnen där den läraren ansvarar. För elever som läser ett eller några ämnen fullt ut i särskild undervisningsgrupp, ansvarar läraren i den särskilda undervisningsgruppen. För elever som läser delar av något eller några ämnen i den särskilda undervisningsgruppen ansvarar ordinarie klassläraren för undervisningen. Även rektorn svarar ja på frågan om hen anser att eleverna nu får undervisning under ledning av lärare.

Rättslig reglering

Av 1 kap. 3 § skollagen framgår att undervisning ska bedrivas under ledning av lärare. Med undervisning avses processer som på lektioner eller vid andra lärtillfällen leds av lärare mot mål som anges i förordningar och andra författningar som ansluter till skollagen och som syftar till utveckling och lärande genom att barn eller elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden.

Av 2 kap. 13, 15 och 18 §§ skollagen framgår att lärare ansvarar för den undervisning som han eller hon bedriver och att endast den som har legitimation som lärare och är behörig för viss undervisning får bedriva undervisningen, om inte någon av skollagens undantag är tillämpliga.

Av 5 kap. 2 § skolförordningen framgår att eleverna genom strukturerad undervisning ska ges ett kontinuerligt och aktivt lärarstöd i den omfattning som behövs för att skapa förutsättningar för att eleverna ska uppfylla de kriterier för bedömning av kunskaper eller betygskriterier som minst ska uppfyllas och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för utbildningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Sjöbo kommun har följt tidigare föreläggande och avhjälpt påtalad brist avseende

att eleverna i den särskilda undervisningsgruppen ska få undervisning under ledning av lärare. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvaro

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att det fanns brister i skolans arbete med att utreda frånvaro. Huvudmannen förelades att se till att genomföra en utredning för att kartlägga frånvaron för de elever som har upprepad eller längre frånvaro och vidta de åtgärder som behövs för att komma tillrätta med frånvaron.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Till redovisningen av vidtagna åtgärder har huvudmannen bland annat bifogat en rutin och insatstrappa för frånvaro, en sammanställning över elever som bedömts ha upprepad eller längre frånvaro för perioden den 30 november 2023 till den 13 juni 2024 samt de fem senaste frånvaroutredningarna som färdigställts. I sammanställningen över elever med upprepad eller längre frånvaro framgår att 142 elever har bedömts ha sådan frånvaro under den aktuella perioden. Det anges, för samtliga dessa elever, datum för när frånvaroutredning inletts alternativt skälen till att utredning av frånvaron har ansetts obehövlig. Ingivna frånvaroutredningar innefattar en kartläggning av orsaker till elevens frånvaro samt åtgärder som ska genomföras. Frånvaroutredningarna har genomförts i samråd med elev, vårdnadshavare och elevhälsa. Av huvudmannens redovisning i övrigt framgår i huvudsak följande. Skolan har anställt en elevstödsamordnare med uppdrag att arbeta för ökad närvaro. Elevstödsamordnaren har implementerat rutiner kring arbetet med att följa upp, utreda och åtgärda elevens frånvaro. Elevstödsamordnaren ansvarar också för att utreda de ärenden som skolan bedömer som extra komplicerade. Rektorn beslutar i samråd med elevstödsamordnaren vilka ärenden som elevstödsamordnaren ansvarar för att utreda och vilka ärenden som specialpedagog eller mentor ansvarar för. Alla utredningar går igenom av representanter för skolans elevhälsa. Skolan har identifierat ett stort antal elever vars frånvaro bedömts nödvändig att utreda. En utredning har inletts för samtliga elever med upprepad eller längre frånvaro om det inte har bedömts som obehövligt. Tiden från när en upprepad eller längre frånvaro uppmärksammas till beslut om och färdigställande av utredning har minskat väsentligt. I många frånvaroärenden har närvaron ökat efter att utredning har genomförts och åtgärder satts in.

Elever uppger att frånvaron bland elever har minskat men att det fortfarande finns elever som har hög frånvaro. Flera elever uppger vidare

att skolan försöker ta reda på orsaken till frånvaron och att skolan sätter in åtgärder för att få frånvarande elever att komma till skolan. Lärare uppger att elevstödssamordnaren har ansvar för frånvaroarbetet och att arbetet med frånvaro har styrts upp och att det nu finns tydliga strukturer och rutiner. Samtliga lärare uppger att elever med omfattande eller upprepad frånvaro numera utreds och att åtgärder sätts in. Lärare ger som exempel på åtgärder bland annat att personal ringer och väcker elever och att personal hämtar elever eller möter upp elever utanför skolan.

Elevstödssamordnaren uppger att hen har arbetat för att implementera "huvudmannens frånvarotrappa" och tagit fram dokument till mentorerna för att tydliggöra deras ansvar. Hen har också föreläst om skolfrånvaro på studiedagar och gått igenom rutiner på kompetensutvecklingsdagar. Elevstödsamordnaren uppger vidare att de har börjat arbeta med frånvaro i ett tidigare skede. Tidigare började de arbeta med frånvaron när den uppgick till 20 procent medan de numera börjar arbeta med frånvaron redan när den uppgår till 10 procent. Elevstödssamordnaren uppger vidare att frånvaroutredningen följer en kommungemensam mall som innehåller analys av frånvarostatistik, pedagogisk kartläggning, elevs och vårdnadshavares bild och eventuella externa kontakter. Allt mynnar ut i en samlad bedömning och förslag på insatser. Personal i elevhälsan ger som exempel på insatser som sätts in bland annat samtal med kurator, att mentorn har täta samtal med elev och hemmet och att elever får arbeta i en särskild grupp för elever med hög frånvaro. Personal i elevhälsan uppger också att det kan bli aktuellt att göra en utredning om särskilt stöd. Rektorn uppger att det inte fanns en enda frånvaroutredning när hen började men att det sedan dess har gjorts väldigt många utredningar. De har nu utrett alla elever vars frånvaro överstiger 20 procent om det inte har ansetts obehövt. Rektorn uppger, i likhet med elevstödsamordnaren, också att de nu har börjat arbeta med frånvaron redan när den uppgår till 10 procent. Rektorn bekräftar även att det sätts in åtgärder utifrån utredningen för att få elever att komma till skolan.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 19 a § skollagen framgår att om en elev har upprepad eller längre frånvaro från den verksamhet som avses i 17 § ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd enligt 3 kap. 7 § är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. När en utredning om en elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Sjöbo kommun har följt tidigare föreläggande och avhjälpt påtalad brist gällande utredning av frånvaro. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Plan mot kränkande behandling

Skolinspektionens tidigare beslut

Skolinspektionen bedömde i det tidigare beslutet att eleverna inte hade getts möjlighet att delta i vare sig upprättande, uppföljning eller översyn av skolans plan mot kränkande behandling och tilldelade Sjöbo kommun en anmärkning. Sjöbo kommun skulle vidta de åtgärder som huvudmannen bedömde nödvändiga för att avhjälpa denna brist.

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Huvudmannen har gett in en reviderad plan mot kränkande behandling för läsåret 2023/24 samt har i sin redovisning av vidtagna åtgärder redogjort för elevernas medverkan i arbetet med skolans plan mot kränkande behandling enligt följande. Planen mot kränkande behandling avseende läsåret 2023/24 har reviderats med utgångspunkt i elevernas åsikter, behov och intressen baserat på en undersökning som skolan genomfört. Vidare deltog elevrådet vid uppföljning av planen vid läsårets slut. Skolans elevråd kommer också att medverka vid upprättandet av planen mot kränkande behandling avseende läsåret 2024/25. Såväl elever som lärare och rektorn bekräftar i intervju att elever medverkar i arbetet med planen mot kränkande behandling via elevrådet. I samband med inkomna synpunkter på tjänsteanteckningen har huvudmannen även gett in planen mot kränkande behandling för läsåret 2024/25. I planen redogörs för elevers delaktighet i arbetet med desamma.

Rättslig reglering

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vidare framgår det av 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande att skolans plan mot kränkande behandling ska upprättas, följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som

planen gäller för. Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att Sjöbo kommun har vidtagit sådana åtgärder att bristen är avhjälpt. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

X Hanna Lindvall

Beslutsfattare
Signerat av: Hanna Lindvall

X Anna Thuröe

Föredragande
Signerat av: Anna Thuröe

I ärendets handläggning har även utredare Johanna Tinghammar Bruck medverkat.